

בג"צ 5537/16 - פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול

בג"צ 5537/16 - פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול ואח'עליון

בג"צ 5537/16

פלוני

נגד

1. בית הדין הרבני הגדול

2. פלונית

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

[18.07.2016]

כבוד השופט י' עמית

כבוד השופט צ' זילברטל

כבוד השופט א' שהם

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותר:

עו"ד עמרי דרור

בשם המשיב 1:

עו"ד יצחק שמואל רוזנטן

בשם המשיבה 2:

עו"ד פיין מיכל

פסק-דין

1. לפנינו עתירה למתן צו על תנאי במסגרתה התבקשנו להורות על ביטול פסק דינו של בית הדין הרבני הגדול (להלן: המשיב 1), מיום 28.6.2016, אשר קיבל את ערעורה של המשיבה 2 על החלטת בית הדין הרבני האזורי (להלן: בית הדין האזורי או בית הדין), מיום 17.2.2016, בדבר שינוי מקום מגוריהם של ילדי העותר והמשיבה 2. לעתירה נלוותה בקשה למתן צו ביניים, שמטרתו לאסור על המשיבה 2 להעתיק את מקום מגורי הילדים לאזור הקריות, ולמנוע, בשלב זה, עריכת חוות דעת נוספת מטעם רשויות הרווחה בסוגיית מקום המגורים, כפי שהורה המשיב 1. הרקע להגשת העתירה

2. העותר והמשיבה 2 התגרשו בחודש מרץ 2016, ולהם שני ילדים קטינים, ילידי שנת 2010 ושנת 2012. הילדים נולדו והתחנכו בעיר גבעתיים ורשומים למסדות החינוך בעיר זו לשנת הלימודים הבאה. כפי שעולה מטיעוני הצדדים, העותר הגיש תביעת גירושין לבית הדין האזורי בשנת 2015, ובה כרך את סוגיית משמורת הילדים. בהמשך, פנה העותר בבקשה למתן צו מניעה האוסר על המשיבה 2 להעתיק את מקום מגורי הילדים לאזור הקריות, ובית הדין נענה לבקשתו. בחודש מאי 2015, פנתה המשיבה 2 לבית הדין בבקשה להתיר את העתקת מקום מגורי הילדים לאזור הקריות, ובית הדין הורה לשירותי הרווחה בעיר גבעתיים להכין תסקיר לעניין טובתם של הילדים. ועדת התסקירים מטעם שירותי הרווחה בגבעתיים (להלן: ועדת התסקירים) התכנסה פעמיים, ביום 16.12.2015 וביום 18.01.2016, והמליצה שלא להעתיק את מגורי הילדים הקטינים לקריות, שם מתגוררת משפחתה של המשיבה 2. יחד עם זאת, הוועדה הכירה באפשרות שהמשיבה 2 תעבור להתגורר ביישוב אחר במרכז הארץ, בתחום שבין גבעתיים לראש העין, שם מצוי מקום עבודתה.

3. ביום 17.2.2016, אימץ בית הדין האזורי את המלצות ועדת התסקירים. בהחלטתו נאמר, כי "נקבע שטובת הילדים להשאר במקום מגוריהם [...] הוצג הסכם חלוקת זמני שהייה של הילדים עם כל אחד מההורים [...] הרשויות נמנעו מלהכריע בשאלת המשמורת [...] כידוע, כל נושאי הילדים נשקלים על פי העקרון המנחה של טובת הילדים ולכן ניתן לבחון אותם שוב אם יש התפתחויות ושינויים וזאת על פי בקשת מי מההורים. בית הדין פונה לשני ההורים לכבד את מה שנקבע, ולפעול בהתאם".

4. המשיבה 2 ערערה על ההחלטה למשיב 1. המשיב 1 נדרש לתסקירי שירותי הרווחה ולטענות הצדדים בנושא והחליט, ביום 28.6.2016, לקבל את ערעורה של המשיבה 2. המשיב 1 ציין בהחלטתו, כי הוא מודע לעמדת ועדת התסקירים, לפיה טובת הילדים היא להתגורר בקרבת שני ההורים, אך מאחר ש"לדברי האם היא מרגישה בדידות במקום מגוריה, רחוקה מהוריה, ואין לה תמיכה משפחתית שהיא כל כך זקוקה לה, ומקום המגורים הוא רחוק ממקום עבודתה", לא ניתן לאסור על המשיבה 2 להעתיק את מקום מגוריה. זאת, כאשר "טובת הילדים אינה יכולה למנוע ממנה לעבור דירה, מה עוד שבסופו של דבר אם האם תחיה חיים של צער יהיו לכך השלכות לא טובות על הילדים". אף שהמשיב 1 הביע את דעתו, כי יש להעניק את המשמורת על הילדים למשיבה 2, הוא פסק כי ההכרעה הסופית בשאלה זו, כמו גם בקביעת הסדרי הראייה עם העותר, תינתן על ידי בית הדין האזורי.

לאור האמור, קבע המשיב 1, כי המשיבה 2 רשאית להעתיק את מקום מגוריה לאזור הקריות, וזאת רק לאחר שבית הדין האזורי יחליט בדבר המשמורת והסדרי הראייה עם הילדים; כי בית הדין האזורי יקיים דיון דחוף בסוגיה, נוכח סיומה הקרב של שנת הלימודים הנוכחית; וכי שירותי הרווחה בגבעתיים יגישו תסקיר דחוף לבית הדין האזורי, עד ליום 20.7.2016, הכולל המלצות בסוגיית משמורת הילדים והסדרי הראייה עימם.

תמצית העתירה ותגובות המשיבים

5. במסגרת העתירה טען העותר, כי החלטת המשיב 1 פוגעת קשות בטובתם של הילדים, עליה עמדו רשויות הרווחה, לאחר שערכו בירור מקיף ומקצועי עם מירב הגורמים המעורבים בחיי הילדים. החלטה חריגה זו, כך נטען, ניתנה מבלי שהובאה בפני המשיב 1 חוות דעת מקצועית סותרת, וללא כל נימוק ממשי, באופן הפוגע בכללי הצדק הטבעי. העותר הוסיף וטען, כי ביסוד בקשתה של המשיבה 2 לעקור לאזור הקריות עומד רצונה לנתק את קשריו של העותר עם ילדיו, ובהינתן העובדה שאין ביכולתו לשנות את מקום מגוריו, ייתכן שכך יהיה.
- המשיבים טענו בתגובתיהם כי יש לדחות את העתירה על הסף. לטענתם, החלטת המשיב 1 לסטות מהמלצות גורמי הרווחה המקצועיים, לאחר שנדרש לטענות הצדדים, אינה מהווה עילה לקבלת העתירה; הטבת מצבה הרגשי והאישי של המשיבה 2, אשר נשקלה בהחלטת המשיב 1, היא בגדר שיקול ענייני המשליך על טובתם ורווחתם של ילדיה; טענת העותר, לפיה החלטת המשיבה 2 לשנות את מקום המגורים מונעת משיקולים פסולים הינה משוללת יסוד; ולמעשה, העתירה שלפנינו הינה מוקדמת, שכן המשיב 1 קבע כי המשיבה 2 תוכל להעתיק את מקום מגוריה, רק לאחר שבית הדין האזורי יכריע בשאלת המשמורת והסדרי הראייה.
- דיון והכרעה
6. הלכת מושרשת היא כי בית משפט זה אינו משמש כערכאת ערעור על החלטות בתי הדין הדתיים. התערבות בהחלטות בתי דין אלה תעשה רק בנסיבות חריגות, וזאת כאשר בית הדין חרג מסמכותו; סטה מהוראות הדין הדתי החל עליו; כאשר החלטתו ניתנה תוך פגיעה בעקרונות הצדק הטבעי; או כאשר בית משפט זה מגיע לידי מסקנה, כי יש להושיט לעותר סעד מן הצדק, מקום שהעניין אינו בסמכותו של בית משפט או בית דין אחר (סעיפים 15(ג) ו-15(ד)(4) לחוק יסוד: השפיטה; בג"ץ 1996/16 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול (21.6.2016); בג"ץ 8448/14 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול ירושלים (13.1.2015); בג"ץ 4551/14 פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי פתח תקוה (13.8.2014)).
- במקרה המונח לפנינו, אין צורך להדרש לתוכן החלטתו של המשיב 1, משום שהעותר הקדים ופנה לבית המשפט, טרם שהוא מיצה את ההליכים בבית הדין הרבני. כידוע, בית משפט זה בשבתו כבית משפט גבוה לצדק לא יידרש, ככלל, לעתירה, שעה שעומד בפני העותר סעד חלופי ראוי (בג"ץ 5960/15 פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי חיפה (9.9.2015); בג"ץ 3335/15 פלוני נ' פלונית (14.5.2015); בג"ץ 4394/13 פלוני נ' פלוני (29.7.2013)). כזכור, המשיב 1 קבע כי בית הדין האזורי ידון בסוגיית משמורת הילדים והסדרי הראייה עימם, על יסוד תסקיר נוסף, ורק לאחר זאת תהא המשיבה 2 רשאית להעתיק את מקום מגוריה. בנסיבות אלו, איננו מוצאים מקום להדרש להחלטתו של המשיב 1, לגופו של עניין.
7. נציין, כי מתגובתה של המשיבה 2 עולה, כי בית הדין האזורי קבע דיון דחוף בעניינם של הילדים, טרם תחילת שנת הלימודים הבאה, היינו ביום 11.8.2016. טוב יעשה בית הדין האזורי אם יקדים את מועד הדיון האמור, או למצער ימסור את החלטתו בהקדם האפשרי, על מנת שיהא סיפק בידי הילדים להתכונן כראוי לשנת הלימודים הקרובה, בהתאם להחלטה שתתקבל בסוגיית משמורתם.
8. סוף דבר, העתירה נדחית, ומשכך מתייתרת הבקשה למתן צו ביניים, שנלוותה לעתירה. בנסיבות העניין, לא יהא צו להוצאות. ניתן היום, י"ב בתמוז התשע"ו (18.7.2016).